

ವಿತ್ತಣ ದಾಳಿಂಬೆ - ವಿತ್ತಣ ಶ್ರೀಗಂಧ !

ಬಿ. ಎಂ ಚಿತ್ತಾಪೂರ

ಕೃಷಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಭೀಮರಾಯನಗುಡಿ - ೫೮೫೨೮೭

(ಫ: ೦೮೪೭೯೨೨೨೦೯೦)

ಮಿಂಚಂಚೆ:acgudi@rediffmail.com)

ಕುಷ್ಟಗಿ ನಿವಾಸಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಬಟ್ಟೂಟಗಿಯವರದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಹೊಸದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಅಳವಡಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸುಕತೆಯುಳ್ಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವದ ಕೃಷಿಕ. ನಶಿಸುತ್ತಿರುವ ದಾಳಿಂಬೆ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧ ನೇರಿಸಿ ಹೊಸತನ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಉತ್ಸಾಹಿ ಕೃಷಿಕನ ಯಶೋಗಾಥೆ.....

“ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲ? ತೇಗು, ಶ್ರೀಗಂಧ, ದಾಳಿಂಬೆಯಂತಹ ಹಣದ ಬೆಳೆಗಳೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತಿಗೆನು ಕಮ್ಮಿ ನಾವ್ಯಾರಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಹೇಳಿ?” ಅಂತಾರೆ ಶ್ರೀಯುತ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಬಟ್ಟೂಟಗಿ. ಕೊಪ್ಪಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಕುಷ್ಟಗಿ ನಿವಾಸಿ, ಪ್ರಗತಿಪರ ರೈತ, ಜನ ನೇತಾರ, ವಾಣಿಜ್ಯೋದ್ಯಮಿ, ಧರ್ಮನಿಷ್ಠ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಚಿಮ್ಮುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸದ ಧೀಮಂತ ಕೃಷಿಕ.

ಕೊಪ್ಪಳ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ಅಲ್ಲಿ ಸೋಲಾಪೂರ-ಬೆಂಗಳೂರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಷ್ಟಗಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮರಳು ಮಿಶ್ರಿತ ಕೆಂಪು ಮಣ್ಣಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜೆ, ಹಬ್ಬ ಶೇಂಗಾ, ಎಳ್ಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಇದೀಗ ಸೂರ್ಯಪಾನ ಬೇಸಾಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಡಿದೆ. ಕೊಳವೆ ಬಾವಿ ನೀರಾವರಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ರೈತರು ಈ ದಿನ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ಸಹಯೋಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬೆಳೆಗಳ ಬೀಜೋತ್ಪಾದನೆಗೆ ಮುಂದಾಗಿದ್ದುದಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾದ ರಾಣಬೆನ್ನೂರು ಮತ್ತು ಹಾವೇರಿ ತಾಲೂಕುಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ದಾಳಿಂಬೆಯನ್ನು ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಮಾಜಿ ಶಾಸಕರಾದ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀಯುತ ಕಡಪಟ್ಟಿ ಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಇದೊಂದು ಹುಚ್ಚು ಸಾಹಸವೆಂದು ಅನೇಕರು ಹುಬ್ಬೇರಿಸಿದರೂ, ದೊಡ್ಡವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿನೋ ವಿಶೇಷತೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು ಶ್ರೀಯುತ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಬಟ್ಟೂಟಗಿಯವರು.

ಆವಾಗ್ಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಜೋರಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆದಿತ್ತು. ಬಟ್ಟೂಟಗಿಯವರು ಹುಣಸಗಿ,

ಕೆಂಭಾವಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೊಲಗಾಲುವೆಗಳ ಗುತ್ತಿಗೆ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಣಗಳಿಸಬೇಕು ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಕಡಪಟ್ಟಿಯವರ ಹಾದಿಯನ್ನೇ ತುಳಿಯಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಬಂಜರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಖರೀದಿಸಿ ಕೊಳವೆಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿ ದಾಳಿಂಬೆ ಸಸಿ ತಂದು ನೆಟ್ಟರು, ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಕೇಳಬೇಕೆ, ಬೆಳೆ ಬೆಳೆದಂತೆ ಶ್ರೀಯುತ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಬಟ್ಟೂಟಗಿಯವರ ಕೀರ್ತಿ ಹರಡತೊಡಗಿತು. ೨೦೦೭ ರಲ್ಲಿ ಒಂದುವರೆ ಕೋಟಿಗೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಲಾಭ ಗಳಿಸಿದರು. ಇವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ದೆಹಲಿಯ ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರದವರು ಶ್ರೀಯುತರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲೂ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಇವರನ್ನು ಅನೇಕರು ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಕುಷ್ಟಗಿ ತಾಲೂಕು ಭಾರತದ ದಾಳಿಂಬೆ ಬೆಳೆ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತಾಯಿತು. ಕುಷ್ಟಗಿಯಿಂದ ಕಲಕತ್ತೆಗೆ ದಾಳಿಂಬೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದಾರಿ ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಇಂದು ಇತಿಹಾಸ.

ಆದರೆ, ಬದಲಾವಣೆ ನಿಸರ್ಗ ನಿಯಮವಲ್ಲವೇ? ಎಲ್ಲವೂ ಇದ್ದಂತೆಯೇ ಉಳಿಯದು. ದಾಳಿಂಬೆ ಬೆಳೆ ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಬ್ಲೈಟ್ ಎಂಬ ದುಂಡಾಣುವಿನ ರೋಗದಿಂದಾಗಿ ಸೊರಗತೊಡಗಿತು. ಹಣ ಸುರಿದರೂ ರೋಗ ನಿಗ್ರಹ ಕಷ್ಟವಾಗತೊಡಗಿತು. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹಗಲಿರುಳು ದುಡಿದರೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಸರಳವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕುಷ್ಟರೋಗದಂತೆ ಗಿಡಗಳು ಕಮರ ತೊಡಗಿದವು. ಬೆಳೆಯ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ 'ಒಮ್ಮೆ ದಾಳಿಂಬೆ ಬೆಳೆದವ ಮತ್ತೆ ಸಜ್ಜೆ ಬೆಳೆಯಲಾರ' ಎಂದು ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪನವರು ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಹೊಸದು ಮಾಡಬೇಕು, ಕೈಚೆಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆ ಏನೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತ ಎಲ್ಲೆಡೆ ವಿಚಾರಿಸತೊಡಗಿದರು. ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದರು. ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೂರು ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬಂದರು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಬೆಳವಲದ ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲೂ ಅದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾದರು.

ಮೊದಮೊದಲು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ದಾಳಿಂಬೆ ಸತ್ತು ಹೋಗಿದೆಯೋ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧವನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಮ್ಮೆ ಪೂರ್ತಿ ದಾಳಿಂಬೆ ಹೋದರೆ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಂಧ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದರೆ ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಕರೆಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರು. ಲೆಕ್ಕ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ, ಎರಡು ದಾಳಿಂಬೆಯ ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಸಾಲುನ್ನು ಹತ್ತು ಅಡಿಗಳಿಗೊಂದರಂತೆ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಗಂಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆಸರೆಯಾಗಿ ತೊಗರಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಗಂಧದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರದಲ್ಲಿ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಆಸರೆಯಾಗಲು ತೇಗಿನ ನಾಟಿಗೂ ಮಂದಾದರು. ಹೀಗೆ ದಾಳಿಂಬೆ+ಶ್ರೀಗಂಧ-ತೊಗರಿ+ತೇಗ ಮತ್ತು ಕಿನ್ನಿ+ಶ್ರೀಗಂಧ-ತೊಗರಿ+ತೇಗ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹೆಚ್ಚಾದ ವೇತನ ನೋಡಿ "ಶೂನ್ಯ ಉಳುವೆ" ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಪೀಡನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು.

ಮೊದಮೊದಲು ಶ್ರೀಗಂಧದ ನಾಟಿ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಿರಸಿ/ಶಿವಮೊಗ್ಗದಿಂದ ತರಲಾದ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಸಸ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಯುವ ಪ್ರಮಾಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಸಸಿಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಬೆಳವಲದ ಹವಾಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆನೋ ಎಂದು ತರ್ಕಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಸಸಿಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಮುಂದಾದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಚಿರಂಜೀವಿಯ ಪಾಲು ಹೆಚ್ಚು. ಪಾಲಿಥೀನ್ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಮಣ್ಣು ತುಂಬಿ ತೊಗರಿ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಉಪಚರಿಸಿದ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ನಾಟಿ ಮಾಡಿ ಸಸಿ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಯಲಾಯಿತು. ಪರಿಣಾಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶಸ್ಸು ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಕುಷ್ಟಗ್ರಿಯಿಂದ-ಯಲಬುರ್ಗಾ ಮಾರ್ಗದ ಮಂಡೆಮಾರಿಯಲ್ಲಿಯ ೨೦ ಎಕರೆ ದಾಳಿಂಬೆ ತೋಟದಲ್ಲಿ ತೇಗು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಗಂಧದ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ನಂಬಲಸಾಧ್ಯ. 'ನಾವು ಬೀದಿ ಮಕ್ಕಳು-ನಮಗಿಲ್ಲ ಯಾವ ರೋಗರುಜನಗಳ ಭಯ' ಎನ್ನುವಂತೆ ಯಾವುದೇ ಪೀಡೆ ನಾಶಕಗಳ ಬಳಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕಮರಿದ ದಾಳಿಂಬೆ ಬೆಳೆ ಈಗ ಹಸಿರಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನಾರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಫಲಕೂಡ ನೀಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಬಳ್ಳೂಟಗಿಯವರು. ದಾಳಿಂಬೆಯಿಂದಲೇ ಹೆಸರು ಪಡೆದ ಬಳ್ಳೂಟಗಿಯವರು ದಾಳಿಂಬೆಯನ್ನು ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧರಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೇವು ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮಾವು ಕೂಡಾ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಬೆನೇಶಾನ್ ತೆಳೆ ಕೆಳದ ವರ್ಷ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷದ ಬೆಳೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಉಸುವಾರಿಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೇನು ಈಗ ನೇರವಾಗಿ ಯಾವ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ತೊಡಗಿಸಿದ್ದೇನೆ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಬಳ್ಳೂಟಗಿಯವರು. ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಹೊಲ ಹೊಂಡಗಳನ್ನು ತೋಡಿದ್ದು, ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಳೆಗೆ ಹನಿ ನೀರಾವರಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಶೂನ್ಯ ಬೇಸಾಯ ಅಥವಾ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬೇಸಾಯ ಅಳವಡಿಕೆ. ಹೊಲದ ತುಂಬ ಹುಲ್ಲು ಯತೇಚ್ಛವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಮೊದಲು ಈ ಹುಲ್ಲಿನ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಆಕಳುಗಳನ್ನು ಸಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ದನಗಳು ಮೇಯುವಾಗ ತೇಗದ ಸಸಿಗಳಿಗೆ ಕೊಂಬುಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜುವಾಗ ತೇಗದ ಮರಗಳು ತುಂಡಾಗುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಆಕಳ ಬದಲಿಗೆ ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹುಲ್ಲನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಣಬಹುದು ಮತ್ತು ಕುರಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಸುವಾರಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಶ್ರೀಗಂಧ-ತೇಗಿನ ಕಾಯುವಿಕೆಯ ತೊಂದರೆಗಾಗಿ ಆಗಲೆ ಗೋಪರ ಕಟ್ಟುವ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲೂ ಗಜಗದ ಭತ್ತ ಮುಳ್ಳು ಬೇಲಿಯನ್ನು ಹಾಕುವ ವಿಚಾರವಿದೆ. ಇರಲಿ, ಡಾ. ಎಸ್. ಎ. ಪಾಟೀಲರು ತಮ್ಮ ಭೇಟಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಡು ನೆಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸೀತಾಫಲವನ್ನು ತೋಟದಲ್ಲಿ ನೆಡಲು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂತೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳವಲದ ದಾಳಿಂಬೆ ತೋಟ ಇದೀಗ ಶ್ರೀಗಂಧ-ತೇಗದ ಅರಣ್ಯ ತೋಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಹನಿ ನೀರಾವರಿಯಿಂದಾಗಿ ಬೆಳವಲದ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ನಲುನಲಿಸುತ್ತಿದೆ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಅರಣ್ಯ. 'ಮನಸಿದ್ದರೆ ಏನೆಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯ, ಕೊನೆಯಲ್ಲೇ ಮೊದಲು ಕಾಣು' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ಬಳ್ಳೂಟಗಿಯವರು. ರೈತರು ನೋಡಬೇಕಾದ ನವೀನ ಸಾಹಸ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಸೈ ಎನ್ನುವ ಸಾಹಸ!
